

Bryssel, 27. helmikuuta 2026
(OR. en)

6854/26

MIGR 61
JAI 263
ASIM 15
SOC 120
EMPL 51
EDUC 67

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. helmikuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	C(2026) 462 final
Asia:	KOMMISSION SUOSITUS, annettu 29.1.2026, innovaatio-osaajien houkuttelemisesta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja C(2026) 462 final.

Liite: C(2026) 462 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.1.2026
C(2026) 462 final

KOMISSION SUOSITUS,
annettu 29.1.2026,
innovaatio-osaajien houkuttelemisesta

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 29.1.2026,

innovaatio-osaajien houkuttelemisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unionin talouskasvun, kilpailukyvyn ja teknologisen johtoaseman ylläpitämiseksi on olennaisen tärkeää onnistua houkuttelemaan unioniin ja pitämään unionissa kolmansien maiden kansalaisia, joilla on erityisosaamista tai paljon innovointipotentiaalia, kuten luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM-alat) tutkinnon suorittaneita, tutkijoita ja opiskelijoita, korkean osaamistason omaavia ja ammattitaitoisia työntekijöitä, startup-yritysten perustajia ja innovatiivisia yrittäjiä.
- (2) Innovaatio-osaajien houkutteleminen on erityisen tärkeää unionin kilpailukyvyn ja strategisen riippumattomuuden kannalta keskeisillä aloilla, mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologia, syväteknologia ja etulinjan innovointi, kuten tekoäly, kvantti- ja puolijohde, virtuaalimaailmat, puhtaat ja uusiutuvat teknologiat (mukaan lukien ydinteknologia), bioteknologia (mukaan lukien terveys- ja biotalouskäyttö), kehittynyt valmistus ja kehittyneet materiaalit sekä kyberturvallisuus.
- (3) Jatkuvat työvoimapula ja osaamisvaje innovointia paljon hyödyntävillä aloilla heikentävät unionin valmiuksia saavuttaa tavoitteensa. Työvoimapula ja osaamisvaje ovat lähes kaksinkertaistuneet vuodesta 2015, ja suuntauksen ennustetaan jatkuvan siten, että vuoteen 2035 mennessä yli puolet uusista avoimista työpaikoista edellyttää korkeaa osaamistasoa. Sukupuolten välinen kuilu on yksi ongelman aiheuttajista, erityisesti luonnontieteiden ja insinööritieteiden työvoiman sekä yrityssektorin osalta. Työvoimapula ja osaamisvaje heijastelevat myös esteitä, jotka haittaavat unionissa jo oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten osaamisen hyödyntämistä, mukaan lukien tutkintojen tunnustamiseen liittyvät haasteet ja rajalliset mahdollisuudet työllistyä osaamista vastaavaan työhön. Työvoimapulalla ja osaamisvajeella on suhteettoman suuri vaikutus pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yrityksiin) ja startup-yrityksiin, joilla on vaikeuksia houkutella laajentumiseen ja kansainväliseen kilpailukykyyn tarvittavia osaajia.¹
- (4) Unionin oman työvoiman potentiaalin hyödyntäminen on edelleen olennaisen tärkeää. Ammattitaitoisten ja innovatiivisten henkilöiden houkutteleminen unionin ulkopuolelta on kuitenkin myös tarpeen, jotta voidaan varmistaa kestävä osaamisvaranto, joka vahvistaa unionin kilpailukykyä ja mahdollistaa edistymisen sen strategisten painopisteiden toteuttamisessa. Yhä epävarmemmassa globaalissa ympäristössä unionin avoimuus, perusoikeuksien kunnioittaminen, akateeminen

---

¹ Employment and Social Developments in Europe 2024 – Addressing Labour and Skills Shortages for Europe’s Green and Digital Future, Euroopan komissio, 2024.

vapaus ja vahvat demokraattiset instituutiot ovat keskeinen houkuttavuustekijä ammattitaitoisille ja innovatiivisille henkilöille, jotka haluavat asua, työskennellä ja luoda vapaasti vakaassa ja avoimessa ympäristössä.

- (5) Muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa² vahvistetaan, että on tärkeää houkutella osaajia unioniin. Komissio on viime vuosina esittänyt joukon lainsäädännöllisiä, operatiivisia ja tulevaisuuteen suuntautuvia toimenpiteitä, kuten ehdottanut kansainvälistä rekrytointia edistävän EU:n osaajareservin perustamista³ ja jäseneltyjä yhteistyökehyksiä luotsaavien osaamiskumppanuuksien perustamista kumppanimaiden kanssa.
- (6) Osaajien houkuttelemiseen tähtäävien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa olisi tuettava kumppanimaiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä, joka koskee erityisesti asiakirjojen turvallisuutta, henkilöllisyyden hallintaa ja tietojenvaihtoa, myös aivovuotoa koskevien mahdollisten huolenaiheiden käsittelemiseksi. Tällaisella yhteistyöllä olisi pyrittävä vahvistamaan keskinäistä luottamusta, edistämään maahanpääsymenettelyjen eheyttä ja täydentämään laajempia EU:n kumppanuuksia, mukaan lukien laajentumis- ja naapuruuspolitiikkaan liittyvät osaamiskumppanuudet ja sitoutuminen. Välimeren sopimuksessa⁴ vahvistetaan osaajien liikkuvuuden merkitystä kokonaisvaltaisten kumppanuussuhteiden rakentamisessa muun muassa tukemalla korkea-asteen koulutusta, lisäämällä opiskelijoiden liikkuvuutta ja ehdottamalla Välimeren yliopiston perustamista.
- (7) Osaamisunionista annetussa tiedonannossa⁵ hahmoteltiin keskeisiä tuotoksia EU:n tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Tavoitteena on houkutella osaajia kolmansista maista ja pyrkiä pitämään heidät EU:ssa, jotta voidaan paikata osaamisvajeita ja kehittää osaamista unionissa. Tiedonannossa korostettiin myös, että ammattitaitoisten työntekijöiden ja tutkijoiden houkuttelemiseksi EU:hun ja pitämiseksi EU:ssa on tärkeää tukea kotoutumista ja perhe-elämää sekä esimerkiksi kehittää houkuttelevia tutkijanuria eurooppalaisen tutkijoiden peruskirjan mukaisesti.
- (8) Osaamisunionissa tähdätään siihen, että EU:hun opiskelemaan ja korkea-asteen tutkintoa suorittamaan tulevien EU:n ulkopuolisten opiskelijoiden vuotuinen määrä olisi vuoteen 2030 mennessä vähintään 350 000. Osaamisunionin keskeinen mahdollistaja on Erasmus+ -ohjelma ja sen lippulaivahankkeet, kuten Erasmus Mundus, Eurooppalaiset yliopistot -allianssi ja tuleva eurooppalainen yhteistutkintomerkki.
- (9) Osaamisunionista annetussa tiedonannossa ilmoitettu tuleva ammatillisen koulutuksen strategia lisää EU:n houkuttelevuutta myös ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden silmissä, jotka voivat tukea innovointia EU:ssa.
- (10) *Choose Europe for Science* -aloitteella⁶ esitellään Eurooppaa huippukohteena kansainvälisille opiskelijoille, tutkijoille ja ammattilaisille, ja EU:n start-up- ja scale-up-strategialla⁷ pyritään tekemään Euroopasta maailman paras paikka käynnistää ja kasvattaa kansainvälisiä teknologiavetoisia yrityksiä, myös syväteknologiayrityksiä.

---

² COM(2020) 609 final.

³ COM(2023) 716 final.

⁴ JOIN(2025) 26 final.

⁵ COM(2025) 90 final.

⁶ <https://euraxess.ec.europa.eu/jobs#choose-europe-for-science-new>.

⁷ COM(2025) 270 final.

Näissä aloitteissa ja Tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelmassa⁸ korostetaan syväteknologian, tekoälyn, puhtaan teknologian, terveysalan ja digitaalian strategista merkitystä Euroopan kilpailukyvyllä ja suvereniteetille. Lisäksi painotetaan tarvetta varmistaa, että EU kykenee houkuttelemaan ammattitaitoisia osaajia, jotka voivat kehittää näitä aloja eteenpäin. Marie Skłodowska-Curie -toimet ovat keskeinen väline, jolla voidaan houkuttaa kansainvälisiä lahjakkuuksia EU:hun ja pitää heistä kiinni. Näillä toimilla tuetaan kaikkialta maailmasta tulevien tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä kaikissa uran vaiheissa. EU:n start-up- ja scale-up-strategialla käynnistetyllä Blue Carpet -aloitteella tuetaan korkeasti koulutettujen ja monimuotoisten osaajien houkuttelemista ja sitouttamista. Aloitteessa keskitytään yrittäjyyskoulutukseen, työsuhteoptioihin liittyviin veronäkökohtiin ja rajat ylittävään työllisyyteen.

- (11) Komissio tarjoaa tukea käynnissä olevilla ja suunnitelluilla aloitteilla, joilla pyritään vahvistamaan EU:n houkuttelevuutta osaajien silmissä, erityisesti Choose Europe -aloitteeseen liittyvillä tutkimus- ja innovointitoimilla. Näihin toimiin sisältyy myös rahoitusmahdollisuuksia ja viestintätoimia, joilla osaajille tiedotetaan työllistymismahdollisuuksista EU:n tutkimusorganisaatioissa.
- (12) Tulevalla eurooppalaisella innovaatiostrategialla pyritään lisäämään ja nopeuttamaan innovaatioiden käyttöönottoa ja parantamaan innovatiivisten yritysten, myös startup- ja scale-up-yritysten, sääntely-ympäristöä. Myös komission ehdotuksella eurooppalaista tutkimusalueetta (ERA) koskevaksi säädökseksi vahvistetaan tutkimus- ja kehitysinvestointeja, yhdenmukaistetaan unionin ja jäsenvaltioiden investointiprioriteetteja ja tuetaan unioniin kohdistuvaa ja sen sisällä tapahtuvaa tutkijoiden liikkuvuutta. Naisia tutkimuksessa, innovoinnissa ja startup-yrityksissä koskevalla komission toimintasuunnitelmalla pyritään kaventamaan sellaisia sitkeitä sukupuolten välisiä eroja, jotka rajoittavat lahjakkuuksien ja innovointipotentiaalin täysimääräistä hyödyntämistä, ja tekemään EU:sta maailman houkuttelevin paikka naisille näillä aloilla vuoteen 2030 mennessä.
- (13) Innovointiin ja kilpailukykyyn osallistuvien kansainvälisten osaajien houkutteleminen on yksi EU:n viisumipolitiikan strategian⁹ keskeisistä tavoitteista. Strategiassa vahvistetaan puitteet viisumipolitiikalle, joka edistää Euroopan pitkän aikavälin etuja vahvistamalla turvallisuutta koko Schengen-alueella, edistämällä EU:n vaurautta ja kilpailukykyä sekä esittelemällä Euroopan kansainvälistä vaikutusvaltaa ja selviytymiskykyä.
- (14) Unionin olisi toteutettava jo käynnistetyt toimet ja tehostettava lisätoimenpiteiden toteuttamista, jotta siitä tulisi houkutteleva kohde kansainvälisille osaajille, joiden osaamisesta, tietämyksestä tai toiminnasta voi olla hyötyä unionin kilpailukyvyllä ja innovaatioekosysteemeille. Näillä toimenpiteillä olisi parannettava sellaisten unionin ja kansallisten viitekehysten saatavuutta ja täytäntöönpanoa, jotka koskevat opiskelua, tutkimusta, korkeaa osaamistasoa ja ammattitaitoa vaativaa työtä, startup-yritysten perustajia ja innovatiivisia yrittäjiä.
- (15) Unionin oikeudellisen kehyksen tarjoamaa joustavuutta olisi käytettävä nopeuttamaan ja helpottamaan kansainvälisten osaajien maahantuloa ja lisäämään unionin houkuttelevuutta. Näiden toimenpiteiden tueksi olisi toteutettava operatiivisia toimenpiteitä sekä unionin että kansallisella tasolla.

---

⁸ COM(2025) 165 final.

⁹ COM(2026) 43.

- (16) Unionin säännösten puitteissa voidaan houkutella osaajia EU:n ulkopuolisista maista ja saada heidät jäämään Eurooppaan. Direktiivillä (EU) 2016/801 (opiskelijoita ja tutkijoita koskeva direktiivi)¹⁰ yhdenmukaistetaan opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantulon ja oleskelun edellytykset, mikä helpottaa liikkuvuutta ja mahdollisuuksia jäädä Eurooppaan opintojen tai tutkimustyön jälkeen. Direktiivissä (EU) 2021/1883 (EU:n sinistä korttia koskeva direktiivi)¹¹ vahvistetaan korkean osaamistason työntekijöiden maahantuloa ja oikeuksia koskevat yhteiset säännöt. Näitä sääntöjä täydennetään neuvoston direktiivillä 2003/86/EY (perheen yhdistämisdirektiivi)¹², jossa vahvistetaan edellytykset perheen yhdistämiselle. Tällä on tärkeä rooli ulkomaisten osaajien houkuttelemisessa ja sitouttamisessa sekä pitkän aikavälin kotoutumisen edistämisessä.
- (17) Pitkälliset menettelyt, lahjakkaiden työntekijöiden vaikeudet päästä konsulaatteihin, tiedon puute ja monimutkaiset kansalliset järjestelmät, muun muassa startup-yritysten perustajille ja innovatiivisille yrittäjille tarkoitetut järjestelmät, heikentävät edelleen unionin kehityksen tehokkuutta ja rajoittavat sen houkuttelevuutta ja näkyvyyttä maailmanlaajuisesti. Ne myös vähentävät unionin toimien vaikutusta muilla aloilla, kuten koulutuksessa, tutkimuksessa tai innovoinnissa.
- (18) Jotta kansainvälisiä osaajia voidaan houkutella EU:hun, tarvitaan nopeita, avoimia ja ennakoitavia maahanpääsymenettelyjä. Erityistoimia voidaan toteuttaa maahanpääsymenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja ennakoitavuuden parantamiseksi, käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että konsuli- ja hallintojärjestelmillä on riittävät valmiudet käsitellä hakemuksia tehokkaasti ja suojata järjestelmää mahdollisilta väärinkäytöksiltä, mukaan lukien unionin rahoitustuella.
- (19) Pitkän aikavälin näkymien vahvistaminen on keskeistä, jotta voidaan houkutella tutkijoita, kansainvälisiä opiskelijoita, korkean osaamistason omaavia ja ammattitaitoisia työntekijöitä sekä startup-yritysten perustajia ja innovatiivisia yrittäjiä ja saada heidät jäämään unioniin. Neuvoston direktiivissä 2003/109/EY¹³, jäljempänä 'pitkään oleskelleita henkilöitä koskeva direktiivi', annetaan mahdollisuus saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema sen jälkeen, kun henkilö on oleskellut jonkin jäsenvaltion alueella laillisesti ja yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan, ja tuetaan erittäin liikkuvia osaajia, kuten tutkijoita ja korkean osaamistason työntekijöitä. Komission ehdotus¹⁴ pitkään oleskelleita henkilöitä koskevan direktiivin uudelleenlaatimisesta lisäisi entisestään unionin houkuttelevuutta.

---

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä, EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/1883, annettu 20 päivänä lokakuuta 2021, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten sekä neuvoston direktiivin 2009/50/EY kumoamisesta, EUVL L 382, 28.10.2021, s. 1 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

¹² Neuvoston direktiivi 2003/86/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, oikeudesta perheen yhdistämiseen, EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12, (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj>), kun taas direktiivissä (EU) 2016/801 (tutkijat) ja direktiivissä (EU) 2021/1883 säädetään suotuisammista säännöistä.

¹³ Neuvoston direktiivi 2003/109/EY pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta, EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj>).

¹⁴ COM(2022) 650 final.

- (20) Kolmansien maiden kansalaisten ammattipätevyyksien tunnustamisen ja osaamisen validoinnin helpottaminen on myös keskeistä tehokkaan houkuttelemis- ja sitouttamispolitiikan kannalta. Vuonna 2026 hyväksyttävässä osaamisen siirrettävyyttä koskevassa aloitteessa tarkastellaan mahdollisuutta ehdottaa yhteisiä sääntöjä, jotka koskevat yksinkertaisempia menettelyjä kolmansien maiden kansalaisten pätevyyksien ja osaamisen tunnustamiseksi ja validoimiseksi.
- (21) Jotta menettelyistä saadaan nopeampia, avoimempia ja tehokkaampia, on olennaisen tärkeää parantaa lahjakkaille työntekijöille EU:n ulkopuolella suunnattua tiedottamista, vahvistaa koulutuksen, tutkimuslaitosten ja innovaatio toimijoiden välistä koordinoitua ja varmistaa riittävät hallinnolliset valmiudet.
- (22) Olisi esitettävä kohdennettuja suosituksia, joilla helpotetaan osajien pääsyä unioniin ja jäsenvaltioihin, virtaviivaistetaan hakumenettelyjä, vahvistetaan toimenpiteitä sellaisten kansainvälisten osajien houkuttelemiseksi ja sitouttamiseksi, jotka voivat edistää unionin kilpailukykyä ja kasvua, parannetaan valmiuksia ja tiedonsaantia sekä edistetään koordinoituneita mekanismeja.
- (23) EU:ssa asuvilla kansainvälistä suojelua saavilla henkilöillä tai kolmanteen maahan siirtymään joutuneilla suojelua tarvitsevilla muilla kuin EU-kansalaisilla voi myös olla Euroopan työmarkkinoiden tarvitsemia taitoja tai paljon innovointipotentiaalia. Heidän voi kuitenkin olla hankala saada oleskelulupa opiskelua, tutkimusta ja korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten. Haasteita voivat aiheuttaa muun muassa ongelmat, jotka liittyvät ulkomaisten tutkintojen, todistusten ja muiden muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen tunnustamismenettelyihin, erityisesti tilanteissa, joissa asiakirjatodisteita ei ole tai tunnustamismenettelyihin liittyviä kustannuksia ei pystytä kattamaan. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää työhön tai koulutukseen liittyvistä täydentävistä maahanpääsyväylistä saatuja kokemuksia, joita on kerätty laillisista väylistä suojelun saamiseksi EU:ssa annetun komission suosituksen¹⁵ mukaisesti.
- (24) Innovaatio-osajien houkutteluun liittyvää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja sidosryhmien välillä olisi edistettävä muun muassa vastavuoroisen oppimisen ja hyvien käytäntöjen vaihdon avulla. Asiantuntijoita olisi tuotava yhteen valmiilta muuttoliikettä, työllisyyttä, koulutusta ja innovointia käsitteleviltä foorumeilta perustamalla osaamis- ja innovointifoorumi, jonka avulla voitaisiin luoda synergioita, helpottaa yhteistyötä ja seurata suosituksen täytäntöönpanoa.
- (25) Komission olisi tarkasteltava säännöllisesti tämän suosituksen täytäntöönpanoa vuodesta 2026 alkaen. Myös sitä olisi arvioitava, tarvitaanko kohdennettuja lainsäädännöllisiä mukautuksia, jotta menettelyjä voitaisiin yksinkertaistaa ja ne saataisiin vastaamaan paremmin EU:n kilpailukyky- ja innovointitavoitteita. Tätä varten jäsenvaltioita olisi pyydyttävä tiedottamaan komissiolle asiaankuuluvista kansallisista aloitteista, uudistuksista, hyvistä käytännöistä ja tilastoista.
- (26) Tässä suosituksessa olisi keskityttävä yli 90 päivän oleskelua koskeviin maahanpääsy- ja oleskelukehyksiin. Jäsenvaltiot voisivat myös päättää soveltaa tämän suosituksen toimenpiteitä sellaisten viisumivollisten kolmansien maiden kansalaisten asianomaisiin ryhmiin, jotka oleskelevat EU:ssa opiskelu-, tutkimus- tai

¹⁵ Komission suositus (EU) 2020/1364, annettu 23 päivänä syyskuuta 2020, laillisista väylistä suojelun saamiseksi EU:ssa: uudelleensijoittamisen, humanitaarisen maahanpääsyn ja muiden täydentävien väylien edistäminen, EUVL L 317, 1.10.2020, s. 13 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1364/oj>).

liiketoimintatarkoituksessa enintään 90 päivää 180 päivän jakson aikana, edellyttäen, että tämä on lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevan EU:n oikeudellisen kehyksen¹⁶ mukaista.

- (27) Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää siitä, kuinka paljon kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle työntekoa varten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 79 artiklan 5 kohdan mukaisesti,

SUOSITTAA:

MAAHANTULON HELPOTTAMINEN UNIONISSA JA JÄSENVALTIOISSA JA OSAAJIEN HAKUMENETTELYJEN KEVENTÄMINEN

Toimenpiteet, joilla helpotetaan pitkäaikaisia viisumeita ja oleskelulupia koskevien hakemusten jättämistä ja arviointia

1. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä yksinkertaisista, nopeista, avoimista ja digitalisoiduista hakumenettelyistä, joilla kannustetaan korkean osaamistason omaavia ja ammattitaitoisia työntekijöitä sekä tutkimusorganisaatioita, oppilaitoksia ja työnantajia hyödyntämään kansainvälisiä liikkuvuusmahdollisuuksia.
2. Jäsenvaltioiden olisi sallittava hakijoiden toimittaa hakemuksensa etänä tai henkilökohtaisesti. Henkilökohtaisia tapaamisia olisi edellytettävä vain silloin, kun se on ehdottoman välttämätöntä, esimerkiksi kun hakijan on annettava biometriset tiedot tai kun on perusteltu aihe epäillä, että kolmansien maiden kansalaiset aikovat oleskella unionissa muita kuin niitä tarkoituksia varten, joita varten he hakevat maahantulolupaa. Silloin, kun jäsenvaltiot edellyttävät hakemusten jättämistä henkilökohtaisesti, niiden olisi varmistettava, että hakemusten jättämistä, haastatteluja ja pitkäaikaisten viisumien tai oleskelulupien noutamista varten on saatavilla riittävästi helposti varattavissa olevia tapaamisaikoja.
3. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että hakemusten jättämistä helpottaviin toimenpiteisiin liitetään asianmukaiset suojatoimet sen varmistamiseksi, että kolmansien maiden kansalaiset eivät muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle, ja väärinkäytösten ja petosten estämiseksi muun muassa tarkistamalla vastaanottavien yksiköiden ja työnantajien, liiteasiakirjojen sekä niiden hakijoiden profiilin aitous ja luotettavuus, jotka haluavat tehdä tutkimusta, opiskella tai työskennellä strategisesti tärkeillä aloilla (esim. puolustus, ydinenergia, tiedustelupalvelut jne.). Jäsenvaltioiden olisi myös käytettävä oikeasuhteisia seurantamekanismeja sen jälkeen, kun kolmansien maiden kansalaiset ovat saapuneet niiden alueelle, sen varmistamiseksi, että maahanpääsyn edellytykset täyttyvät edelleen, mukaan lukien sen seuranta, että yleiseen turvallisuuteen ja järjestykseen ei kohdistu uusia, erityisesti teknologiavuodon riskejä.
4. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön sähköisiä hakujärjestelmiä, jotka ovat käyttäjäystävällisiä ja tehokkaita ja jotka mahdollistavat turvallisen ja yhteentoimivan¹⁷ datanvaihdon ja koordinoinnin hakemusten käsittelyyn osallistuvien toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö), EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

¹⁷ Jäsenvaltioiden hakujärjestelmien yhteentoimivuutta voidaan lisätä ottamalla huomioon Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin asiaankuuluvat resurssit.

5. Jäsenvaltioita kannustetaan tarvittaessa yhdistämään ja koordinoimaan kolmansissa maissa sijaitsevien konsulaattien resursseja, jotta voidaan puuttua konsuliviranomaisten rajallisiin valmiuksiin. Tällaiseen yhteistyöhön voisi sisältyä yhteisiä viisumiosastoja, jotka tarjoaisivat kohdennettua tietoa hakumenettelyistä ja helpottaisivat pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämistä kansainvälisille opiskelijoille, tutkijoille, korkean osaamistason omaaville ja ammattitaitoisille työntekijöille, startup-yritysten perustajille ja innovatiivisille yrittäjille. Nämä erityisosastot voitaisiin perustaa yhteistyössä EU:n edustustojen, kansallisten innovaatiovirastojen ja kauppakamarien kanssa, ja ne voivat myös järjestää tiedotustoimia.
6. Jos jäsenvaltiolla ei ole edustustoa kolmannessa maassa, sen olisi helpotettava hakemusten jättämistä tarvittavin toimenpitein, esimerkiksi käyttämällä sähköistä hakemusjärjestelmää tai tekemällä edustussopimuksia muiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka ovat edustettuina kyseisessä kolmannessa maassa.

Toimenpiteet maahantulon edellytysten keventämiseksi

7. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä tutkimusorganisaatioiden, korkeakoulujen ja työnantajien hyväksymis- tai tunnustamismenettelyjä, jotta hakijat vapautetaan tietyistä asiakirjavaatimuksista, käyttäen direktiivin (EU) 2016/801 9 ja 15 artiklassa ja direktiivin (EU) 2021/1883 13 artiklassa säädettyjä mahdollisuuksia. Avoimuuden vuoksi ja sen varmistamiseksi, että hakijat ovat tietoisia hyväksytyille ja tunnustetuille tutkimusorganisaatioille, korkeakouluille ja työnantajille myönnettyistä helpotuksista, jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti julkaistava päivitetty luettelot hyväksytyistä vastaanottavista ja tukevista yksiköistä ja tunnustetuista työnantajista samoilla verkkosivustoilla, joilta hakijat voivat saada tietoa pitkäaikaisia viisumeita ja oleskelulupia koskevista menettelyistä.
8. Jäsenvaltioiden olisi vähennettävä niiden asiakirjojen tai todisteiden määrää, jotka hakijoiden on esitettävä hakiessaan opiskelupaikkaa, tutkimustyötä tai korkeaa osaamistasoa ja ammattitaitoa vaativaa työtä hyväksytyssä tutkimusorganisaatiossa, korkeakoulussa tai tunnustetun työnantajan palveluksessa, direktiivin (EU) 2016/801 8 artiklan 3 kohdan ja 11 artiklan 3 kohdan sekä direktiivin (EU) 2021/1883 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi vähintään vapautettava hakijat sellaisten asiakirjojen toimittamisesta, jotka vastaanottava yksikkö tai muu toimivaltainen viranomais on jo tarkastanut, kuten majoitusta koskevat asiakirjat, tutkintotodistusten käännökset, todiste sairausvakuutuksesta, työmarkkinatstit tai muut tositteet, jotka on aiemmin arvioitu hyväksymis- tai tunnustamisprosessin aikana.
9. Kolmansien maiden kansalaiset, jotka tulevat unioniin opiskelua, tutkimusta tai korkeaa osaamistasoa ja ammattitaitoa vaativaa työtä varten, eivät useinkaan tiedä tulevaa osoitettaan hakemusta jättäessään, eivätkä he voi vuokrata asianmukaista majoitusta ilman allekirjoitettua työsopimusta ja voimassa olevaa pitkäaikaista viisumia tai oleskelulupaa. Jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä vaatimasta, että opiskelijat, tutkijat ja korkean osaamistason työntekijät ilmoittavat osoitteen, myös väliaikaisen osoitteen, kyseisessä jäsenvaltiossa hakemuksen tekohetkellä direktiivin (EU) 2016/801 7 artiklan 2 kohdan ja direktiivin (EU) 2021/1883 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti.
10. Jotta EU:n sininen kortti olisi helpommin innovatiivisten osaajien saatavilla, jäsenvaltioiden olisi harkittava

- alempien palkkakynnysten soveltamista rakenteellisesta työvoimapulasta kärsiviin ammatteihin ja hiljattain korkea-asteen tutkinnon suorittaneisiin hakijoihin direktiivin (EU) 2021/1883 5 artiklan 4 kohdassa sallituissa rajoissa; sekä
- asianmukaisen ammattikokemuksen hyväksymistä muodollisen pätevyyden sijasta hakumenettelyn aikana muilla unionin innovaatioekosysteemin kannalta strategisilla aloilla kuin direktiivin (EU) 2021/1883 liitteessä I direktiivin 2 artiklan 9 kohdan b alakohdan mukaisesti luetelluilla tieto- ja viestintäteknologian aloilla.

Toimenpiteet käsittelyaikojen lyhentämiseksi

11. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön startup-yritysten perustajille ja innovatiivisille yrittäjille tarkoitettuja helpotettuja tai nopeutettuja menettelyjä pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan saamiseksi yhteistyössä kansallisten viranomaisten tunnustamien tai hyväksymien innovointitoimijoiden kanssa (esim. sertifioidut yrityshautomot, kiihdyttämöt, innovaatiovirastot ja teknologiapuistot). Jäsenvaltioiden olisi erityisesti sovellettava helpotettuja tai nopeutettuja menettelyjä startup- ja pk-yritysten perustajiin ja innovatiivisiin yrittäjiin, jotka osallistuvat kansallisiin tai EU:n tukemiin innovaatio-ohjelmiin, kuten Horisontti Eurooppa -ohjelmaan, Euroopan innovaationeuvostoon, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttiin ja EUREKAN Eurostars-ohjelmaan, tai InvestEU-ohjelmasta tuettuihin hankkeisiin.
12. Jäsenvaltioiden olisi käsiteltävä STEM-alojen ja muiden innovointiin liittyvien alojen kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja korkean osaamistason omaavien ja ammattitaitoisten työntekijöiden sekä startup-yritysten perustajien ja innovatiivisten yrittäjien pitkäaikaisia viisumeja ja oleskelulupia koskevat hakemukset (mukaan lukien uusimishakemukset) mahdollisimman pian, ja niitä kannustetaan käsittelemään hakemukset 30 päivän kuluessa hakemuksen jättämisestä.
13. Jäsenvaltioiden olisi, myös Eurooppa liikkeellä -pakettia koskevassa neuvoston suosituksessa¹⁸ asetettujen tavoitteiden mukaisesti, käsiteltävä mahdollisimman pian sellaisten kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden pitkäaikaisia viisumeja ja oleskelulupia koskevat hakemukset (mukaan lukien uusimishakemukset), jotka tulevat unioniin unionin rahoittamien ohjelmien, kuten Erasmus+ -ohjelman, Marie Skłodowska-Curie -toimien, Euroopan tutkimusneuvoston avustusten ja muiden sellaisten järjestelmien kautta, joiden tarkoituksena on houkutella lahjakkaita tutkimus- ja innovointiryhmiä, ja niitä kannustetaan käsittelemään hakemukset 30 päivän kuluessa hakemuksen jättämisestä.
14. Jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä pyytämästä maahanpääsymenettelyn eri vaiheissa sellaisia muita kuin keskeisiä asiakirjoja, jotka on jo toimitettu menettelyn aiemmassa vaiheessa, kuten jäljennöksiä työsopimuksista, majoitusta koskevia asiakirjoja, tutkintotodistusten virallisia käännöksiä tai laillistustodistuksia, ja niiden olisi toimittava keskinäisen luottamuksen pohjalta toimitettujen asiakirjojen aitouden ja oikeellisuuden suhteen. Direktiivin 2016/801 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti

¹⁸ Neuvoston suositus, annettu 13 päivänä toukokuuta 2024, Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille, EUVL C, C/2024/3364, 14.6.2024.

jäsenvaltioiden olisi harkittava asiakirjojen hyväksymistä muilla unionin virallisilla kielillä kuin jäsenvaltion virallisilla kielillä tai ainakin englanniksi.

15. Jäsenvaltioiden olisi annettava kansainvälisille opiskelijahakijoille mahdollisuus käynnistää maahanmuuttomenettelyt ennen kuin lukukausimaksut on maksettu kokonaisuudessaan edellyttäen, että todiste koko summan maksamisesta toimitetaan viimeistään silloin, kun pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa myönnetään.
16. Jos jäsenvaltiot myöntävät oleskelulupia ainoastaan omalla alueellaan ja hakijat tarvitsevat viisumin päästäkseen alueelle, jäsenvaltioiden olisi käsiteltävä vaadittavan viisumin myöntäminen mahdollisimman pian ja tämän suosituksen 12 ja 13 kohdassa suositellun 30 päivän yleisen määräajan puitteissa. Määräajan olisi tarvittaessa katettava myös aika, jonka toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat työmarkkinatilanteen tarkistamiseen.
17. Jäsenvaltioita kannustetaan olemaan soveltamatta työmarkkinatestejä tutkijoihin ja korkean osaamistason omaaviin ja ammattitaitoisiin työntekijöihin, paitsi jos se on asianmukaisesti tarpeen, ja olemaan soveltamatta niitä oleskeluluvan uusimisen tai EU:n sisäisen liikkuvuuden tapauksissa. Jäsenvaltioita kannustetaan myös olemaan soveltamatta työmarkkinatestejä ammatteihin, joissa on rakenteellista työvoimapulaa, ja ammatteihin, jotka edistävät EU:n innovaatioekosysteemiä, muun muassa STEM-aloilla. Suoritettavien työmarkkinatestiä olisi oltava nopeita, oikeasuhteisia ja avoimia.

HOUKUTTELEVUUDESTA SITOUTTAMISEEN: KANSAINVÄLISTEN OSAAJIEN PITÄMINEN UNIONISSA

Toimenpiteet yrittäjyysmahdollisuuksien ja pitkäaikaisten työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi

18. Jäsenvaltioiden olisi lisättävä kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden tietämystä mahdollisuudesta jäädä valtion alueelle tutkimustyön tai opiskelun tultua päätökseen vähintään yhdeksäksi kuukaudeksi työnhakua tai yrityksen perustamista varten, kuten direktiivin (EU) 2016/801 25 artiklan 1 kohdassa säädetään. Tätä ajanjaksoa voitaisiin tarvittaessa pidentää, jotta tutkinnon suorittaneilla ja tutkijoilla olisi riittävästi aikaa löytää osaamistaan vastaava työpaikka tai käynnistää yritystoiminta.
19. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä direktiivin (EU) 2021/1883 15 artiklan 5 kohdassa säädettyä mahdollisuutta sallia EU:n sinisen kortin haltijoiden harjoittaa muuta ammattitoimintaa kuin EU:n sinisen kortin haltijoina tekemäänsä päätyötä ilman, että se vaikuttaa heidän oleskeluoikeuteensa EU:n sinisen kortin haltijoina. Tämä joustavuus on erityisen tärkeää tieto- ja viestintäteknologian alalla ja muilla innovaatiovetoisilla aloilla, joilla se voisi kannustaa korkean osaamistason omaavia ja ammattitaitoisia työntekijöitä testaamaan ja kehittämään yrittäjyyshenkisiä hankkeita samalla, kun he tekevät päätyötään EU:n sinisen kortin haltijana.

Toimenpiteet lahjakkuuksien sitouttamiseksi

20. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden, korkean osaamistason omaavien ja ammattitaitoisten työntekijöiden, startup-yritysten perustajien ja innovatiivisten yrittäjien pääsyä asiaankuuluviin kansallisiin ja EU:n tason tukipalveluihin ja verkostoihin, jotka voivat auttaa heitä asettumaan EU:hun ja harjoittamaan ammatillista toimintaansa EU:ssa. EURAXESS-palvelut toimivat jo

viitekehyyksenä tutkijoille. Innovointia voitaisiin tukea muun muassa seuraavin toimin:

- tiedottaminen startup-yritysten perustajille ja innovatiivisille yrittäjille tarkoitetuista liiketoiminnan vauhdittamis- ja mentorointiohjelmista;
- urakehityspalvelut, mukaan lukien työnhaku- ja työnvälityspalvelut kansainvälisille tutkinnon suorittaneille ja tutkijoille;
- yrittäjäyiskoulutuksen sekä ammatillisten täydennys- ja uudelleen koulutusaloitteiden edistäminen;
- tuki asunnon löytämiseen, tiedottaminen kiinteistöjen vuokraamisesta ja asioinnista asunnontarjoajien ja paikallishallintojen kanssa;
- tuki kieltenopiskeluun tai kielitaidon parantamiseen;
- avustaminen hallinnollisissa muodollisuuksissa, kuten rekisteröitymisessä, verotuksessa, terveystietojen käytössä ja sosiaaliturvassa;
- tuki puolisoitten tai kumppanien työhakuun tai yrityksen perustamiseen, mukaan lukien kielikoulutus;
- lastenhoitoon ja kouluun ilmoittautumisen helpottaminen alimmilta tasoilta alkaen ja läpi vuoden sekä sen varmistaminen, että aiempien opintojen vastaavuus tunnustetaan asianmukaisesti.

21. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kelpoisuusehdot täyttävät tutkijat, korkean osaamistason omaavat ja ammattitaitoiset työntekijät, startup-yritysten perustajat ja innovatiiviset yrittäjät voivat tosiasiallisesti saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi annettava selkeät tiedot kelpoisuusedellytyksistä, menettelyistä ja niihin liittyvistä oikeuksista ja helpotettava paikallisviranomaisten ja vastaanottavien ja tukevien yksiköiden välistä koordinaatiota oleskeluaikojen ja kotouttamisedellytysten todentamiseksi.
22. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamista EU:n sinisen kortin haltijoille direktiivin (EU) 2021/1883 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti mahdollistamalla eri jäsenvaltioissa täytyneiden oleskelujaksojen yhdistäminen. Niiden olisi myös helpotettava EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamista entisille kansainvälisille opiskelijoille, jotka jäävät EU:hun valmistumisensa jälkeen löydettyään työpaikan. Näissä tapauksissa, kuten neuvoston direktiivin 2003/109/EY 4 artiklan 2 kohdassa sallitaan, jäsenvaltioita kannustetaan ottamaan huomioon puolet niistä ajanjaksoista, joina kyseinen henkilö on oleskellut jäsenvaltion alueella opiskelua varten, kun lasketaan EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi tarvittavaa viiden vuoden ajanjaksoa.
23. Jäsenvaltioiden olisi sovellettava 12 ja 13 kohdassa suositeltuja 30 päivän käsittelyaikoja tutkijoiden ja korkean osaamistason työntekijöiden mukana saapuviin perheenjäseniin, jotka voivat hakea oleskelulupaa samaan aikaan kuin tutkija tai korkean osaamistason työntekijä, direktiivin (EU) 2016/801 26 artiklan 4 kohdan ja direktiivin (EU) 2021/1883 17 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tutkijoille ja korkean osaamistason työntekijöille olisi tiedotettava tästä mahdollisuudesta sekä perheenjäsenten oikeudesta osallistua työmarkkinoille, käyttää terveydenhuoltopalveluita sekä osallistua yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen.

Toimenpiteet EU:n sisäisen liikkuvuuden edistämiseksi

24. Jäsenvaltioiden olisi tiedotettava hakijoille kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja EU:n sinisen kortin haltijoiden liikkuvuusmahdollisuuksista EU:n sisällä. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että asiaankuuluville kansallisille viranomaisille sekä tutkimus- ja oppilaitoksille tiedotetaan EU:n sisäistä liikkuvuutta koskevista säännöistä.
25. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä direktiivin (EU) 2016/801 27–31 artiklan ja direktiivin (EU) 2021/1883 20, 21 ja 22 artiklan sallimaa joustavuutta EU:n sisäistä liikkuvuutta koskevien menettelyjen yksinkertaistamiseksi ja virtaviivaistamiseksi. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi harkittava
- kansainvälisten opiskelijoiden liikkuvuuden sallimista ilman, että opiskelijaa tai korkeakouluja vaaditaan ilmoittamaan asiasta molempien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille;¹⁹
  - tutkijoiden (ja heidän perheenjäsentensä) lyhytaikaisen liikkuvuuden sallimista ilman, että tutkijaa ja tutkimusorganisaatiota vaaditaan ilmoittamaan siitä toimivaltaisille viranomaisille direktiivin (EU) 2016/801 28 ja 30 artiklan mukaisesti;
  - EU:n sinisen kortin haltijoille annettavaa mahdollisuutta harjoittaa liiketoimintaa EU:n sisäisen lyhytaikaisen liikkuvuuden aikana direktiivin (EU) 2021/1883 2 artiklan 13 kohdassa lueteltujen toimintojen lisäksi, esimerkiksi osallistuminen innovointihankkeisiin, mentorointiin tai tietämyksen jakamiseen, yritystoimintaan (esim. startup-yrityshautomot, kiihdytysohjelmat, innovatiivisen yrityksen käynnistäminen tai sellaiseen liittyminen) ja tilapäiset opetus- tai tutkimustehtävät yliopistoissa tai tutkimusorganisaatioissa. Luettelo tällaisista toimista olisi päivitettävä säännöllisesti ja asetettava saataville direktiivin (EU) 2021/1883 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti;
  - mahdollisuutta käyttää tutkijoiden ja heidän perheenjäsentensä pitkäaikaista liikkuvuutta koskevaa yksinkertaistettua ilmoitusmenettelyä, josta säädetään direktiivin (EU) 2016/801 29 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 30 artiklan 2 kohdassa, uutta hakemusta edellyttävän menettelyn sijasta;
  - kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja EU:n sinisen kortin haltijoiden ja heidän perheenjäsentensä EU:n sisäistä liikkuvuutta varten vaadittavien asiakirjojen rajoittamista olennaisesti asiakirjoihin, kuten voimassa olevaan matkustusasiakirjaan ja ensimmäisen jäsenvaltion myöntämään lupaan. Muita asiakirjoja, kuten todistetta sairausvakuutuksesta, varoista tai osoitteesta, ei pitäisi pyytää uudelleen, ellei se ole ehdottoman välttämätöntä. Asiakirjat olisi hyväksyttävä englanninkielisinä.

VALMIUKSIEN JA TIEDONSAANNIN PARANTAMINEN SEKÄ KOORDINOINTIMEKANISMIIEN EDISTÄMINEN

Toimenpiteet hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseksi

¹⁹ Direktiivin (EU) 2016/801 31 artiklan 2 kohdassa säädetään, että toinen jäsenvaltio (jossa opiskelija aikoo suorittaa osan opinnoistaan) voi vaatia ilmoitusmenettelyä opiskelijan liikkuvuuden osalta.

26. Jäsenvaltioiden olisi annettava toimivaltaisille viranomaisilleen, myös diplomaatti- ja konsuliedustustoille, riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit, jotta ne voivat käsitellä hakemuksia tehokkaasti erityisesti alueilla, joilla tehdään paljon hakemuksia, ja sesonkiaikoina (esim. lukuvuoden alkua edeltävinä kuukausina).
27. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että asiaankuuluva henkilöstö, erityisesti konsulaattihenkilöstö, saa säännöllistä ja kattavaa koulutusta hakemusten ja asiaankuuluvien asiakirjojen arviointiin sekä hakijoiden neuvomiseen, jotta nämä voivat jättää hakemukset ajoissa ja oikein täytettyinä.
28. Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään saatavilla olevia unionin välineitä, erityisesti turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa (AMIF), jolla tuetaan valmiuksien kehittämistä ja henkilöstön lisäämistä ja kouluttamista, ja teknisen tuen välinettä, jolla tuetaan jäsenvaltioiden pyrkimyksiä suunnitella, toteuttaa ja arvioida rakenneuudistuksia, joita tarvitaan muuttoliikkeen hallintavalmiuksien tehostamiseksi ja monialaisen koordinoinnin parantamiseksi, sekä Horisontti Eurooppa -tutkimusohjelmaa²⁰, jolla tuetaan asiaankuuluvan näytön ja tietojen keräämistä.

Toimenpiteet tiedonsaannin parantamiseksi

29. Jäsenvaltioiden olisi tiedotettava selkeästi asiakirjoista, joita vaaditaan pitkäaikaista viisumia tai oleskelulupaa koskevaa hakemusta varten, ja annettava esimerkkejä vaatimuksista muun muassa ”riittävien varojen” todistamiseksi. Samoin olisi annettava selkeästi tietoa viisumi- ja oleskelulupahakemusmenettelyn aikataulusta.
30. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava EU:n ulkopuolisista maista saapuvien osaajien tiedonsaantia käyttämällä ja edistämällä olemassa olevia kansallisia ja EU:n laajuisia välineitä ja aloitteita, kuten EU:n maahanmuuttoportaalia, startup-yritysten perustajille tarkoitettua Europe Startup Nations Alliance Opportunity Hub -yhteenliittymää, EURAXESS-portaaleja ja tutkijoiden Choose Europe -portaalia. Suunnitellessaan ja kehittäessään EU:n osajareserviä komissio pyrkii lisäämään synergioita ja yksinkertaisuutta lähentämällä nykyisten EU:n tason välineiden ja aloitteiden välistä toimintaa.
31. Kun on kyseessä direktiivin (EU) 2016/801 35 artiklassa ja direktiivin (EU) 2021/1883 24 artiklassa edellytetty velvoite asettaa helposti saataville tiedot opiskelijoiden, tutkijoiden ja korkean osaamistason työntekijöiden maahantulon edellytyksistä ja oikeuksista, jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään keskitettyjä asiointiportaaleja, jotka ovat saatavilla myös mobiilisovelluksina ja joissa on monikielistä sisältöä, usein kysytyjä kysymyksiä, palvelubotteja tai puhelinpalveluja. Näiden portaalien olisi tarjottava vuorovaikutteista ohjeistusta hakemusten laatimiseen ja ohjeita jäsenvaltiossa oleskeluun liittyvistä käytännön näkökohdista, kuten asumisesta, terveydenhuollosta, pankkitoiminnasta ja verotuksesta. Kansallisten viranomaisten ja innovaatio toimijoiden aktiivinen osallistuminen on olennaisen tärkeää, jotta tiedot ovat täsmällisiä, kattavia ja ajantasaisia. Kolmansien maiden kansalaisten olisi myös voitava suoraan hakea pitkäaikaista viisumia tai oleskelulupaa samalla verkkoalustalla.
32. Jäsenvaltioita kannustetaan tekemään kumppanimaiden kanssa yhteistyötä toimenpiteissä, joilla vahvistetaan asiakirjojen turvallisuutta, henkilöllisyyden

---

²⁰ Ks. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tutkimushankkeet, joita rahoitetaan aihealueesta *HORIZON-CL2-2023-TRANSFORMATIONS-01-03 (Innovaatiiviset lähestymistavat osaamiskumppanuuksiin)*.

hallintaa ja tietojenvaihtoa sekä puututaan aivovuotoa koskeviin mahdollisiin huolenaiheisiin. Tällä yhteistyöllä voidaan osaltaan vahvistaa keskinäistä luottamusta ja maahanpääsymenettelyjen yhtenäisyyttä sekä täydentää EU:n kokonaisvaltaisten kumppanuuksien, osaamiskumppanuuksien ja laajentumis- ja naapuruuskumppaneiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimenpiteet koordinoinnin tehostamiseksi

33. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava tehokas koordinointi, viestintä ja tietojenvaihto maahanmuutto- ja työvoimaviranomaisten välillä sekä vastaanottavien ja tukevien yksiköiden, erityisesti tutkimusorganisaatioiden ja korkeakoulujen, startup-kiihdyttämöjen ja yrityshautomoiden, innovaatiovirastojen ja kauppakamarien, välillä. Toimivaltaisten viranomaisten olisi nimettävä yhteyspisteitä helpottamaan suora ja turvallista yhteydenpitoa vastaanottavien ja tukevien yksiköiden kanssa.
34. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä järjestelyjä, joiden avulla vastaanottavat ja tukevat yksiköt voivat avustaa hakijoita hakuprosessin aikana sen varmistamiseksi, että hakemukset ovat täydellisiä ennen niiden lähettämistä maahanmuuttoviranomaisille.
35. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava vastaanottaville ja tukeville yksiköille keskimääräiset käsittelyajat, jotta tarvittavat asiakirjat (esim. vastaanottosopimus, todiste korkeakoulun hyväksynnästä) voidaan toimittaa hyvissä ajoin ja joka tapauksessa viimeistään 90 päivää ennen tutkimushankkeen tai lukuvuoden alkua. Hallinnollisten viivästysten välttämiseksi ja oikea-aikaisen maahantulon varmistamiseksi olisi perustettava suoria tiedotuskanavia, joiden kautta maahanmuuttoviranomaisille voidaan ilmoittaa myöhäisistä kansainvälisistä opiskelijavalinnoista tai ilmoittautumisajankohtien muutoksista.
36. Jäsenvaltioiden olisi asetettava etusijalle myöhäiset maahanpääsyhakemukset, jotta kansainväliset opiskelijat voivat matkustaa maahan ennen lukuvuoden alkua, ja mahdollistettava pitkäaikaista viisumia ja oleskelulupaa koskevien hakemusten jättäminen varhaisessa vaiheessa sesonkiaikojen helpottamiseksi ja konsulipalvelujen työkuorman tasaamiseksi.

Komission tuki ja hallinnointi

37. Jäsenvaltioita kannustetaan tekemään yhteistyötä ja vaihtamaan tietoja muun muassa työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa toimenpiteistä, joilla houkutellaan innovaatio-osaajia, muun muassa vastavuoroisen oppimisen ja hyvien käytäntöjen vaihdon avulla. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi osallistuttava osaamis- ja innovointifoorumiin, johon komissio kutsuu asiantuntijoita nykyisiltä muuttoliikettä, työllisyyttä, koulutusta ja innovointia käsitteleviltä foorumeilta – kuten laillista muuttoliikettä käsittelevästä yhteysryhmästä, työvoiman muuttoliikettä käsittelevältä foorumilta, korkeakoulutusta käsittelevästä työryhmästä ja Euroopan innovaationeuvostosta – synergioiden luomiseksi, viranomaisten ja sidosryhmien välisen koordinoinnin varmistamiseksi ja suosituksen täytäntöönpanon seuraamiseksi.
38. Tämän suosituksen seurannan tukemiseksi ja innovaatio-osaajien houkuttelemiseksi jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle asiaankuuluvista kansallisista aloitteista, uudistuksista, hyvistä käytännöistä ja tilastoista, joiden perusteella komissio tekee tilannekatsauksen vuonna 2026 – ja säännöllisesti sen jälkeen – ottaen huomioon myös mahdollisesti tarvittavat kohdennetut lainsäädännön mukautukset, joilla menettelyistä tehdään yksinkertaisempia ja paremmin EU:n kilpailukyky- ja innovaatiotavoitteita vastaavia.

Tehty Brysselissä 29.1.2026

Komission puolesta

Magnus BRUNNER

Komission jäsen

OIKEAKSI TODISTETTU JÄLJENNÖS
Pääsihteerin puolesta

Martine DEPREZ
Johtaja
Päätöksenteko ja kolleginen käsittely
EUROOPAN KOMISSIO